

Силабус
освітньої компоненти
ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ ТА ПРАВОВИХ ВЧЕНЬ
2023-2024 навчальний рік

Освітня програма **Право**
Спеціальність **081 Право**
Галузь знань **08 Право**
Рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**

Викладач	доцент МАКАРЕНКО Тамара Петрівна
Посилання на сайт	https://bdpu.org.ua/macarenko/
Контактний тел.	+380505136141
Е-mail викладача:	tamara_makarenko@ukr.net
Графік консультацій	Індивідуально із застосуванням дистанційних технологій

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Форма навчання	Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Звітність
денна	4/120	16	16	88	екзамен
заочна		6	4	110	

Семестр: осінній

Мова навчання: українська

Ключові слова: історія політичні вчення, правові вчення, вчення про державу і право.

Мета курсу – формування системи світоглядних засад студентів щодо розуміння природи і змісту понять «державна», «право», «закон», «демократичне суспільство», «громадянське суспільство», «державно-правовий режим» тощо; загальних закономірностей виникнення й розвитку держави і права; з'ясування їх сутності, визначення можливих перспектив їх подальшої еволюції.

Предметом вивчення є сукупність ідей, доктрин, теорій (які дають цілісне уявлення про суть і форми влади, політики, права, держави), закономірності їх виникнення, розвитку та функціонування, їх місце і роль у житті суспільства та людини.

Компетентності: *Загальні:* ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. *Спеціальні:* СК2. Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему. СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

Програмні результати навчання: ПРН2. Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини. ПРН3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел. ПРН4. Знати та розуміти основи права Європейського Союзу. ПРН5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю. ПРН6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему. ПРН21. Готувати проекти необхідних актів

Оцінка за бальною шкалою, що використовується в Університеті	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Список рекомендованих джерел

Основні	<ol style="list-style-type: none"> 1. Демиденко Г.Г. Історія вчень про державу і право: навчальний посібник Х.: Консум, 2004. 432 с. 2. Демиденко Г.Г., Петришин О.В. Історія вчень про державу і право. Хрестоматія (6-те вид., доповн. і змінене). Х., 2014. 928 с. 3. Історія вчень про державу і право: підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл./ за ред. Г.Г.Демиденка, О.В.Петришина. Х.: Право, 2009. 256 с. 4. Історія вчень про державу і право/ О.І. Осауленко, А.О. Осауленко, В.К. Гіжевський. К.: ФОП Ліпкан О.О., 2010. 196 с. 5. Кормич А.І. Історія вчень про державу і право: навч. посіб. К.: Правова єдність, 2009. 310 с. 6. Крестовська Н.М. Історія вчень про державу і право: Навч. посібник. Х.: ТОВ «Одісей», 2008. 7. Марчук В.П. Історія політичних і правових вчень: навч. посіб. К.: Вид. дім «Персонал», 2009. 478 с. 8. Мірошніченко М.І., Мірошніченко В.І. Історія вчень про державу і право. Навчальний посібник. К., 2001. 224 с. 9. Мироненко О.М., Горбатенко В.П. Історія вчень про державу і право: навч. посіб./ К.: Академія, 2010. 454 с. 10. Орач Є.М. історія політичних і правових вчень: Навчальний посібник. К.: Атіка, 2005. 560 с. 11. Сердюк О.О., Соловійова В.В., Антошкіна В.К. Історія вчень про державу і право: підручник. Донецьк: Юго-Восток, 2012. 291 с. 12. Трофанчук Г.Л. Історія вчень про державу і право: навчальний посібник для дистанційного навчання. К.: Ун-т «Україна», 2004. 210 с. 13. Історія вчень про державу і право. Частина 1. Політико-правова думка Стародавнього світу і середньовіччя [текст]: Хрестоматія: у 4-х частинах [укладач В.В. Сухонос]; Державний вищий навчальний заклад «Українська академія банківської справи Національного банку України». Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2010. 149 с. 14. Шульженко Ф.П. Історія політичних і правових вчень: підручник. К.: Юрінком Інтер, 2004. 464 с.
Додаткові	<ol style="list-style-type: none"> 15. Аристотель Нікомахова етика. К.: Аквілон-Плюс, 2002. 480 с. 16. Аристотель. Політика. К.: Основи, 2000. 239 с. 17. Аквінський Фома. Коментарі до Аристотелевої «Політики»// Пер. з лат. О.Кислюка. К.: Основи, 2000. 795 с. 18. Антологія мировой политической мысли: в 5-ти тт. Т.1. Зарубежная политическая мысль: истоки и эволюция. М.: Мысль, 1997. 832 с. 19. Антологія мировой политической мысли: в 5-ти тт. Т.2. Зарубежная политическая мысль: XX век. М.: Мысль, 1997. 830 с. 20. Антологія мировой политической мысли: в 5-ти тт. Т.3. Политическая

	<p>мысль в России: X – первая половина 19 века. М.: Мысль, 1997. 798 с.</p> <p>21. Антология мировой политической мысли: в 5-ти тт. Т.4. Политическая мысль в России: вторая половина 19-20 вв. М.: Мысль, 1997. 829 с.</p> <p>22. Антология мировой политической мысли: в 5-ти тт. Т.5. Политические документы. М.: Мысль, 1997. 765 с.</p> <p>23. Азаркин Н.М. Ш.Л.Монтескье: из истории политической и правовой мысли. М.: Юрид.лит., 1988. 158 с.</p> <p>24. Гегель Георг В.Ф.Основи філософії права, або Природне право і державознавство / Пер. з нім. Р.Осадчука та М.Кушніра. К.: Юніверс, 2000. 336 с.</p> <p>25. Гоббс Томас Левіафан, або Суть, будова і повноваження держави церковної та цивільної / Пер.з англ. К.: Дух і Літера, 2000. 600 с.</p> <p>26. Гроций Гуго. О праве войны и мира: Репринт с изд.1956 // Под общ.ред. С.Б.Крылова. М.: Ладомир, 1994. 868 с.</p> <p>27. Енгельс Ф. Походження сім'ї, приватної власності і держави // Маркс Карл, Енгельс Фрідріх. Твори. Т.21. К.: Політвидав України, 1964. с.23-171.</p> <p>28. Енциклопедія політичної думки / Переклад з англ. за ред.Наталії Лисюк. К.: дух і Літера, 2000. 467с.</p> <p>29. Кант Иммануил. К вечному миру // Кант Иммануил. Сочинения: в 6-ти томах. Т.6. С.257-309.</p> <p>30. Консерватизм: Антологія / Упор.Олег Проценко, Василь Лісовий. К.: Смолоскип, 1998. 598 с.</p> <p>31. Лібералізм: Антологія / Упор.Олег Проценко, Василь Лісовий. К.: Смолоскип, 2002. 1126 с.</p> <p>32. Локк Джон. Два трактати про врядування. К.: Основи, 2001. 265 с.</p> <p>33. Макиавеллі Ніколло. Державець. / Пер. з італ.А.Перепаді. К.: Основи, 1998. С.393-463.</p> <p>34. Мор Томас. Утопія. Кампанелла Томазо. Місто Сонця. К.: Дніпро, 1988. 207 с.</p> <p>35. Монтескье Ш.Л. О духе законов / Пер. А.Матешука. М.: Мысль, 1999. 674 с.</p> <p>36. Утопия и утопическое мышление: Антология зарубежной литературы. М.: Прогресс, 1991. 405 с.</p> <p>37. Руссо Жан-Жак. Про суспільну угоду або Принципи політичного права / Довідк. мат. О.І.Хоми. К.: port-royal, 1998. 348 с.</p> <p>38. Фихте И.Г. Замкнутое торговое государство // Фихте И.Г. Сочинения: в 2-х томах. Т.2. Спб.: Мифрил, 1993. С.225-357.</p> <p>39. Цицерон Марк Тулий. О государстве. О законах / Предисл. Е.И. Темнова. М.: Мысль, 1999. 782 с.</p>
<p>Интернет-ресурси</p>	<p>40. Адреси Web- серверів національних і українських бібліотек - http://nbuv.gov.ua/internet/libweb.html</p> <p>41. Адреси електронної пошти бібліотек України - http://www.lucl.kiev.ua/win/adresf.html</p> <p>42. Бібліотека Верховної Ради України - http://www.rada.kiev.ua</p> <p>43. Бібліотеки та інформаційні центри - http://www.rada.kiev.ua/LIBRARY/partners.html</p> <p>44. Бібліотеки Дніпропетровського національного університету - http://www/comci.dsr.lp.ua/DSU/libraries</p> <p>45. Бібліотека Сумського державного університету - http://www.sumdu.edu.ua/pages/library/</p> <p>46. Державна бібліотека України для юнацтва - http://www.ukrlibworld.kiev.ua/uni/</p> <p>47. Державна науково-технічна бібліотека України - http://www.gntb.n-t.org</p>

	<p>48. Донецька обласна універсальна наукова бібліотека ім. Н.К.Крупської - http://www.library.donetsk.ua</p> <p>49. Електронна бібліотека Київського національного університету імені Тараса Шевченка - http://www.scilib.univ.kiev.ua</p> <p>50. Кіровоградська обласна універсальна наукова бібліотека ім. Д.І.Чижевського - http://www.library.online.kr.ua</p> <p>51. Луганська обласна універсальна наукова бібліотека ім. О.М.Горького - http://www.library.lg.ua</p> <p>52. Львівська наукова бібліотека ім. В. Стефаника - http://www.lsl.lviv.ua</p> <p>53. Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка - http://www.lib-du.univ.kiev.ua</p> <p>54. Наукова бібліотека Національного університету Києво-Могилянська академія - http://www.ukma.kiev.ua</p> <p>55. Наукова бібліотека Таврійського національного університету - http://www.lib.crimea.edu</p> <p>56. Наукова бібліотека Тернопільського державного технічного університету імені Івана Пулюя - http://www.tu.edu.te.ua/library/</p> <p>57. Науково-технічна бібліотека Донецького державного технічного університету - http://www.library.dgtu.donetsk.ua</p> <p>58. Науково-технічна бібліотека Національного технічного університету України. Київський політехнічний університет - http://www.library.ntu-kpi.kiev.ua</p> <p>59. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського - http://www.nbu.gov.ua</p> <p>60. Національна парламентська бібліотека України - http://www.nplu.kiev.ua</p> <p>61. Публічна бібліотека ім. Лесі Українки - http://www.lucl.kiev.ua</p> <p>62. Українська бібліотечка - http://www.library.uazone.net</p> <p>63. Центральна наукова бібліотека Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна - http://www.univer.kharkov.ua</p> <p>64. Українсько-європейський консультативний центр (UEPLAC) - http://www.ueplac.kiev.ua</p> <p>65. Український незалежний центр політичних досліджень - http://www.UCIPR.KIEV.UA</p>
--	--